

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/19/2018
Identifikačné číslo spisu: 1217202165
Dátum vydania rozhodnutia: 21.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1217202165.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Cisárovej (sudca spravodajca) a sudcov JUDr. Ivana Machyniaka, JUDr. Edity Bakošovej, JUDr. Jany Hatalovej, PhD., JUDr. Zuzany Ďurišovej, JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Aleny Prielcovej vo veci žalobkyne P. P., bývajúcej v B., V. 7, zastúpenej Okenica Šula & Co. s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pražská 11, IČO: 36 866 512 proti žalovanému: Odborový zväz KOVO, so sídlom v Bratislave, Miletičova 24, IČO: 30 804 078, o určenie neplatnosti vylúčenia člena, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1 S 132/2017, o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci Okresným súdom Bratislava II, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je d ô v o d n ý.

Vecne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii je Okresný súd Bratislava II.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou označenou ako žaloba „o určenie neplatnosti vylúčenia člena“ doručenu Okresnému súdu Bratislava II dňa 7. februára 2017 domáhala, aby okresný súd rozhodol tak, že uznesenie Rady žalovaného č. 133/2016 zo 14. novembra 2016, ktorým bolo rozhodnuté o jej vylúčení z organizácie žalovaného, je neplatné.

2. Okresný súd Bratislava II uznesením z 1. júna 2017 č.k. 11 C 11/2017-64 vyslovil vecnú nepríslušnosť a vec postúpil Krajskému súdu v Bratislave. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že predmetom konania nie je súkromnoprávny spor, ale preskúmanie rozhodnutia orgánu združenia. Dospel preto k záveru, že nie je na konanie vecne a miestne príslušný a v zmysle § 10 v spojení s § 13 ods. 1 Správneho súdneho poriadku postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave ako súdu vecne a miestne príslušnému.

3. Krajský súd v Bratislave nesúhlasil s postúpením veci. Uviedol, že žalovaný je orgánom záujmovej samosprávy, na ktorý sa vzťahuje zákon č. 83/1990 Zb., v danej veci nejde o prípad, v ktorej štát

preniesol na žalovaného pôsobnosti orgánu verejnej správy a predmetom konania nie je správna žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia alebo opatrenia vydaného orgánom verejnej správy. Vec preto predložil podľa § 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku na rozhodnutie o vecnej príslušnosti Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

4. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti (§ 18 ods. 4 a § 8 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) v spojení s § 11 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je dôvodný.

5. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 S.s.p). Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods.2 S.s.p.).

6. Rozhodnutím orgánu verejnej správy je správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka (§ 3 ods 1 písm. b/ S.s.p.),

7. Opatrením orgánu verejnej správy je správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté (§ 3 ods. 1 písm. c/ S.s.p.).

8. Orgány verejnej správy sú vymedzené v ustanovení § 4. Orgánmi záujmovej samosprávy sú orgány, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy (§ 4 písm. c/ S.s.p.).

9. Rozsah právomoci správneho súdnictva je definovaný v ustanovení § 6 S.s.p. ktoré obdobne ako v civilnom sporovom i mimosporovom konaní je súhrnom oprávnení a povinností súdu tzv. decíznej (rozhodovacej) povahy na základe princípov taxatívnej enumerácie vo vzťahu k jednotlivým druhom konaní. Správne súdy v správnom súdnictve preskúmajajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 8 S.s.p., kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku.

11. V danom prípade kompetenčný konflikt medzi civilným súdom a správnym súdom, je potrebné riešiť ako spor o vecnú príslušnosť. Podmienkou na to, aby bola vec prejednaná v rámci správneho súdnictva je, aby išlo z hľadiska predmetu konania o také konanie, ktoré spĺňa zákonom vymedzené podmienky, čo však v danom prípade konštatovať nemožno.

12. V predmetnej veci z obsahu spisu vyplýva dostatočný záver, že predmetom žaloby je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu združenia. Žalobkyňa už v návrhu uviedla, že uznesenie rady žalovaného považuje za neplatné z dôvodu, že žalovanému neprináleží právomoc rozhodovať o vylúčení člena odborovej organizácie a v súvislosti s neplatným vylúčením za podstatné označila porušenie práva zúčastniť sa rokovania, na ktorom došlo k schváleniu jej vylúčenia.

13. Orgány združenia môžu mať postavenie správnych orgánov a vydávať rozhodnutia v správnom konaní výlučne v prípade, ak vykonávajú zákonom stanovenú pôsobnosť v rámci preneseného výkonu štátnej správy a zároveň ide o rozhodovanie v oblasti verejnej správy. Správne orgány, ktorých rozhodnutia (prípadne nečinnosť) sú podriadené pod súdny prieskum, sú v § 4 S.s.p. rozdelené do dvoch skupín, a to na jednej strane do skupiny orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorých rozhodnutia sú bez ďalšieho (okrem výnimiek zakotvených v § 7 S.s.p.) preskúmateľné súdom a na strane druhej na orgány záujmovej samosprávy a ďalších právnických (najmä profesijné samosprávy), a fyzických osôb, pričom pre túto druhú skupinu správnych orgánov sú nutné dve podmienky a to, že im musí byť zákonom (nie však stanovami alebo podobným vnútorným predpisom) zverené rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických či právnických osôb a taktiež musí ísť o rozhodovanie v oblasti verejnej správy.

14. V predmetnej veci ide však o prípad, kedy rozhodovanie o právach a povinnostiach členov združenia bolo zverené do kompetencie orgánov združenia nie zákonom, ale stanovami a organizačným a rokovacím poriadkom žalovaného - združenia. V danom prípade vystupujú účastníci ako súkromnoprávne subjekty, ktoré rozhodujú na základe stanov združenia v záujmovej oblasti svojich členov, teda iba v oblasti súkromnej a nie v oblasti verejnej. Rozhodnutia nie sú realizáciou verejnej moci, ani nesledujú žiaden verejný záujem alebo cieľ. Ani zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov ani žiadny iný zákon odborovým zväzom nezveril rozhodovaciu právomoc o právach a povinnostiach ich členov práve z dôvodu, že tieto sú internou, súkromnoprávnou záležitosťou združenia. Preto takéto rozhodnutia nemôžu podliehať súdnemu prieskumu v správnom súdnictve v zmysle § 6 ods. 2 S.s.p.. Takémuto prieskumu by podliehali len v prípade, ak by sa týkali oblasti verejnej správy a zákon (nie predpis nižšej právnej sily, alebo ich interný akt) by im v tomto smere zveril právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Vzťah odborového zväzu a jeho člena vo veciach týkajúcich sa uplatnenia práv členov zväzu, je vzťahom súkromnoprávnym a nespadá do oblasti verejnej správy, je preto namieste postupovať podľa ustanovení Civilného sporového poriadku a preskúmať napadnuté uznesenia členskej schôdze na základe podanej žaloby v klasickom občianskoprávnom konaní.

15. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti kompetenčný senát najvyššieho súdu dospel k záveru, že v zmysle §§ 2, a 6 S.s.p. nejde o vec patriacu do správneho súdnictva a podľa § 12 je na konanie v prvej inštancii vecne príslušný súd uvedený vo výrokovej časti tohto uznesenia.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 7:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.